



**Posudek oponenta diplomové práce
Katedra sociální práce FF UK**

AR 2020/2021

Jméno studentky: **TESAŘOVÁ Michaela**
Studijní program: **Sociální práce**

Název práce: **Možnosti pracovního uplatnění osob se zdravotním postižením ve venkovském regionu**

Vedoucí práce: **PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.**
Oponent práce: **PhDr. Kateřina Šámalová, Ph.D.**

Tématem předložené diplomové práce je již tradiční oblast zájmu zástupců pomáhajících profesí. Jakkoli je nicméně podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen OZP) zavedenou a v řadě ohledů fungující agendou, dílčí otázky s ní spjaté vyžadují stálou výzkumnou pozornost. Tu svoji diplomantka upřela na možnosti zaměstnávání OZP ve venkovském regionu, konkrétně na Chrudimsku.

Předložená práce vykazuje tradiční strukturu. Text je členěn na teoretickou a výzkumnou část. Teoretická část práce je postavena na čtyřech hlavních kapitolách, kterými autorka práce v teoretické rovině konceptualizuje zvolené téma. Ve svém výkladu postupuje od obecných sdělení ke konkrétním. Věnuje se tématům, jako je zdravotní postižení, význam práce v životě člověka, specifickým nezaměstnanosti a konečně podpoře zaměstnávání OZP. V poslední kapitole získává čtenář také informace o příkladech řešení tématu ze zahraničí. Pro úplnost teoretické části by bylo vhodné zpracovat také samostatnou kapitolu o specifických zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti na venkově. Těmi se diplomantka zabývá v kapitolách 4.6 a 4.7, zasloužily by ovšem větší pozornost, a to v obecnější rovině. Tím by byl čtenář dostatečně vybaven na návaznou část empirickou. Řadu volných asociací vytváří také kapitola 4.6, ve které autorka práce indikuje, jaké pracovní pozice jsou vhodné pro jednotlivé kategorie osob se zdravotním postižením. Domnívám se, že z pozice antidiskriminační optiky není tato perspektiva zcela vhodná. Smyslem podpory zaměstnávání OZP není „odsuzovat“ OZP k určitým typům pracovní aktivity, jako spíše zpřístupňovat široké spektrum pracovních činností. Nehledě na to, že autorkou uváděné pracovní pozice patří k nízkokvalifikovaným, což by čtenáře mohlo nesprávně vést k myšlence, že dosahování vyšších úrovní vzdělání není pro OZP předmětné. Jazyk, který autorka používá, je dostatečně věcný a srozumitelný.

Záměrem výzkumné části předložené práce bylo podrobněji zkoumat specifika zaměstnávání OZP ve venkovském regionu – na Chrudimsku. Svůj výzkumný záměr diplomantka operacionalizovala do sedmi dílčích výzkumných otázek a pro jejich řešení zvolila kvantitativní výzkumnou metodologii. Pro účely takových výzkumných projektů je vhodné, aby diplomantka nastínila, na jaká existující výzkumná zjištění navazuje, příp. aby formulovala hypotézy – tedy vztahy mezi jednotlivými zkoumanými proměnnými.

Sběr dat proběhl dotazníkovým šetřením. Osloveno bylo 150 zaměstnavatelů, přičemž návratnost byla více jak 60 %, což je poměrně vysoká hodnota na tento typ šetření. V metodologii praktické části nenacházíme informaci o tom, jak proběhl výběr respondentů a jak byla sebraná data analyzována. Jednalo se o totální výběr?

Sebraná data byla vyhodnocena tříděním prvního stupně v podobě procentních relativních četností, které jsou prezentovány prostřednictvím koláčových grafů. Prezentace zjištění je přehledná a srozumitelná. Chybí ovšem hlubší pojednání o vztazích mezi jednotlivými proměnnými. Uvedené přičítám tomu, že si autorka práce na začátku nestanovila žádné výzkumné hypotézy. Je také k diskusi, zda by nebyvalo bylo vhodnější interpretovat zjištěná poznání podle jednotlivých výzkumných otázek, nikoli otázek, které diplomantka kladla svým respondentům. Na konci výzkumu postrádám také shrnutí výsledků na podkladě formulovaných výzkumných otázek a diskusi výzkumných zjištění s aktuálním stavem vědění a praxe.

Předložená diplomová práce splňuje veškeré nároky kladené na tento typ kvalifikační práce a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Jak se autorka práce osobně staví k vhodnosti pracovních pozic pro jednotlivé kategorie OZP?
2. Jaká konkrétní specifika zaměstnávání OZP na Chrudimsku provedená výzkumná studie odhalila?
3. Jaké vazby mezi zkoumanými proměnnými výzkumná studie odkrývá?

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

Datum, podpis:

V Praze 13. srpna 2021